

Előfizetési díj:

Egy évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fil.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 15.

NEPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,
hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal
Kaposvár Zárda-utca
17. szám
hová az előfizetés
és a lap szétküldési
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

A király nem enged.

A király nem enged. Nem jo-
gaiból, nem kiváltságáiból, nem va-
gyonáhól nem enged. Nem erről van
szó. A magyar nemzet törvényes jo-
gait kéri, amelyekkel életsorsán javi-
tani akar. Es ekkor nem enged a ma-
gyar király.

A hatvanhetes kiegyezésre hivat-
koznak azok is, kik a nemzet jogait
szélesíteni akarják, erre hivatkozik a
király is, a midőn a merő negaczió
álláspontjára helyezkedik. Ime ez a
67-es remekmű!

Mennyire igaza volt Kossuth La-
josnak, amidőn oly fenséges határo-
zottsággal kelt ki a kiegyezési törvény
ellen.

A mai helyzet csirája el volt
vetve abban a bünös, sorvasztó talaj-
ban, amelynek 67 a neve. Amikor a
nemzet a lemondás lejtőjére lépett,
amidőn nyakába vette ólomnehéz te-
herként azokat az adósságokat, amelyek
a mi leigázásunkra szolgáltak, amidőn
másik állam kedvéért lemondott gaz-
daságának irányításáról s pióczaként
viselkedő társától szipolyozni engedte
magát s jól fizető piaczczá lett, ak-
kor két út volt előtte vagy az elsze-
gényedés vagy az elpusztulás. A negy-
vennyolczas eszmék harcrosai azon-

ban megvilágították a helyzetet s a
nép tudatára ébredt annak, hogy a
nyomor s a mindinkább terjedő sze-
gényedés oka a mi áldatlan helyze-
tünk. Ez a nyomoruságos állapot, a
melyben ha tenni is akarnánk, csirá-
jában elfojtja az akaratot, az orszá-
gunk belsejéig nyúló szomszéd polyp-
karja. Ha a nemzeti büszkeség soha
sem kívánta volna is a teljes szakítást,
megszülte volna ezt a gazdasági pan-
gás. S midőn annyi nehézség árán
függetlenségét kívánja a magyar nem-
zet, elébe áll a magyar király. A ki-
rály nem enged.

A magyar nemzet példás hűség-
gel viseltetik királya iránt. Elhalmozta
a legjobb s legalkotmányosabb jel-
zőkkel, a jó, öreg királyt. A kiegye-
zés után önként ajánlottunk akkora czi-
villistát, a mekkorát a nagyobb országok
együttesen fizetnek. S a midőn a mult
években többet akart a király, jó szív-
vel adtunk többet is. Pedig nehéz a
mi sorsunk s tudtuk, hogy ez csak
ujabb bajjal, nagyobb adóval jár.

Vajjon mit gondolhat ezek után
a békés, józan magyar, ha hallja, hogy
midőn sorsán könnyíteni akar, nem
engedi — a király. Mert a király nem
enged.

Hát ki engedjen akkor? A ki-
rálynak ki sem akar rosszat, nála

minden a régiben lenne, a nemzetre
pedig a jobb kor kezdetét hozná a
királyi beleegyezés. A nemzet nem
engedhet, mert nála életszükség, amit
kér. A király pedig nem enged. Kö-
vetkezik tehát a harcz.

Sem adót, sem ujonczot addig
nem adunk, amig meg nem adják a
módot arra, hogy függetlenül és be-
csületesen megélhessünk. A harcz
vége pedig nem lehet más, mint hogy
a király egy szép napon — enged.

A függetlenségi kör.

Az év elején lefolyt választási harcz
után, a bukott párt, nagy elkeseredésében
kilométer hosszúságú cikkeket bocsájtott
közre lapjaiban.

Sirt, jajgatott, panaszkodott. Kereste
az okokat, hogy miért bukott meg a jelölt.
De hiába! Nem akarta megtalálni saját sze-
mében a gerendát az, ki más szemében a
szálkát is megleli. Nem tudta, nem akarta
belátni, hogy már csordulásig tele lett a
pohár.

Hogy az évtizedek alatt folyton növe-
kedő corruptiót már rég megelégette, meg-
unta, sőt megutálta a nép. Megmutatta
végre erejét a magyar nemzet. Hiába volt a
vesztegetés, hiába a pressió, ez az összes
— törvény által tiltott — erkölcstelen
eszköz. A magát szabadelvűnek nevezett
párt már régen züllésnek indult. A züllést
igazolta be az 1905 január havi képviselő
választás, vagyis a hirhedt szabadelvű párt
csufos bukása.

T A R C Z A.

Nehéz szerep.

— «Jetzt kommen die Herschaften im
Ruhezimmer, im sogemannten blauen Salon»
— (most jönnek az urak, az ugynevezett
kék szalonba: a pihenő-szobába, — mondta
a kék egyenruhás, ezüst zsinóros öreg
bajor lakáj, aki a szerencsétlen, szép, iju
Wittelbach, II-ik Lajos bajor király káprá-
zatosan szép chiemsee-i kastélyába hivatás-
szerűleg vezetett bennünket, százakra menő
a világ minden részéből összesereglett,
kiváncsi türelmetlen, tudvágyó es látni vá-
gyó turista-népséget.

A bámulat és meglepetés teremről-
teremre fokozódott. A kultur-ember reffinált
műizlésének tökéletességét mindazt, amit
ipar, művészet teremteni képes: legpaza-
rabb kivitelben összehalmozva láttuk itt,
mindmegannyi milliókat érő, szinte meg-
becsülhetetlen értékű műkincs.

Nem tudtam megválni a kék-szobától,
zavaros össze-visszaságban csengett a fü-
lembe a méltóságos lassúsággal elmondott,
bemagolt magyarázat, a bámulók ki-kitörő,
csodálkozó, »Ah!« és »Óh!«-ja. »Be szép!«
»Ah wie heulich!« »Magnifpue!« »Par ma
parole misaculeuse!« — hangzott min-
denfelé.

— Van az uraságok között egy orvos?

— hallottam most. A vezető fordult e kér-
déssel hozzánk s egy vonzó külsejű fiatal
ember kivált azonnal a tömegeből és jelenti,
hogy ő orvos.

Megfordultam hirtelen, mert a zaj és
zsibongás, ami a szavait követte, kissé
magamhoz térítettek kábultságomból s leg-
nagyobb meglepetésemre egyedül találtam
magam a kék-szobában, a többiek már a
szomszéd terembe voltak. Érdeklődve tettem
néhány lépést, amidőn a rózsafa-burkolatu
gothikus ablakmélyedések egyikében hal-
vány, elalélt fiatal hölgyet láttam behunyt
szemmel az ablakfához támaszkodva, erő-
sen szívére szoritott kézzel. A nehéz, kék
plüs-függönyök, amelynek dús, masszív
arannyal himzett Bourbon-liliomait az imént
megcsodáltam, csaknem eltakarták kíváncsi
szemek elől.

A vezető a turistákkal mid tovább
haladt, én pedig, miután a véletlen úgy
hozta, hogy egyedül maradtam az önkívü-
letben levő hölgygyel, hozzá siettem.

Az orvos azonban megelőzött, mire
én a terem tulsó végéről a tükör-fényes
palisander-fával berakott parketten odaértem,
o már ott volt a betegnél.

Turista-táskájából kis gummi-vánkost
vett elő, plaidjét a földre terítette és pár
másodperc alatt kényelmes fekvőhelyet
rögtönzött a beteg számára.

Miután a márványfal foyerben elhe-
lyezte betegét, csak azután vette észre
csekélységemet.

— Hozzá tartozója talán a fiatal hölgy-
nek? — kérdezte tőlem.

— Nem ismerem a hölgyet, először
látom életemben, de készségesen felaján-
lom segítségemet az orvos urnak, —
mondám.

— Köszönöm, egyelőre magam is
tehetetlen vagyok e makacs bajjal szemben.

Nagy lelki felindulásból eredő merev-
göcs érte utól ezt a szegény teremtet;
órákig is eltarthat, ha ugyan egyáltalában
felébred. Igen kérem, asszonyom, — fordult
hozzám udvariasan, — menjen a többiek
után, itt e fénykép után felismeri a felesé-
gemet, nyugtassa meg őt kérem, hogy csak
menjen a többiekkel, engem kötelességem
órákra ide köt, majd a szállodába várjon
be, hirt adok neki. Szegényke, hogy örült
a mai napnak, ugyancsak megzavarta ez
esemény a nászutamat! — tette hozzá
kissé keserűen.

Átvettem a fényképet és ennek segít-
ségével sikerült a nagy tömegben felfedez-
nem az elegáns utazó-kostümbe öltözött
magas fiatal hölgyet, aki megnyugtató sza-
vaim után megkönnyebbülten lélegzett fel.
Intelligens gondolkozásra valló kijelentést
tett, mondván: »Bár végtelenül sajnálom,
hogy mind e szépségeket a kis uram nél-
kül kell végig élveznem, de ő orvos, a
kötelesség az első és az a szegény beteg
bizonyera jobban rászorult az uram támo-
gatására. Kérem, nyugtassa meg őt, hogy
otthon a szállodában várom.«

Még mindig nem halt meg, csak sokáig agonia! Hiába akarják holmi Khuen-Héderváryak aether befecskendezéssel életre kelteni. Nem segít azon már sem doktor sem patika, sőt még a főgyógyszerük, az új bárók és nemesek pénzén teremtett partkassza sem.

Az ellenzéki pártok szövetezése, kitartása megmutatta, hogy egyesült erővel, erős akarattal lehetetlen, hogy ne győzzünk.

A kétségbeesett, a szalmaszálba is kapaszkodó szabadelvű pártból szívárogo ki ama hihetetlen hír, hogy új választásokat irnak ki. Tessék! Az új választás is készen talált bennünket. A választás beigazolta, hogy pártunk kitűnően volt szervezve, most tehát mindenáron arra kell törekednünk, hogy az összetartás közöttünk, legkevésbé se lazuljon.

Ily czélből országszerte alakítanak már függetlenségi köröket; nekünk sem szabad e tekintetben elmaradni. Minél előbb meg kell alakítani a kaposvári függetlenségi kört.

Legyen egy testület állandóan készenlétben, amely a további küzdés minden phasisát figyelemmel kísérelje, amely az ellenpárt minden káros működését azonnal és hathatósan ellensúlyozni tudja. Mi függetlenségi és 48-as polgárok türelmetlenül várjuk a kaposvári függetlenségi párt vezető embereinek meghívóját*) arra, hogy a függetlenségi kör megalakulását kimondhassuk.

Több függetlenségi polgár.

*) Már meg is történt. Szerk.

Tekintetes Szerkesztőség!

Engedje meg, hogy igen tisztelt lapjában a kaposvári építőmunkások streik-járól az igazságnak megfelelően megemlékezzek.

A kaposvári építőmunkások a munkaadókkal 1904. évre, illetőleg 1. évre, tehát 1905. év március hó 27-éig szerződésre léptek, miután a munkaadók azon feltételeket, melyeket nekik a munkások tettek, majdnem teljes mértékben elfogadták.

A munkaadók szerződéses kötelezettségüknek mindenben a lehető legpontosab-

ban megfeleleltek, mert egyetlen eset sem fordult elő, mely a munkásoknak panaszra adott volna okot. Nem mondható ugyanez a munkásokról, mert eltekintve attól, hogy a múlt év folyamán alig indokolt kicsinyes dolgok miatt több épületnél ismételt streiket ideztek elő — másképpen sem tartották meg szerződésüket, mert ők a szigorú tilalom daczára, biz ők a cigarettázást csak ép úgy folytatták mintha ez nem is képezne tilalmat az új munkaidő alatt. Hogy a bizalmi férfiú rendszert mily jogtalanul a munkaadók egyenes bosszantásával teljesítették, arról csak a munkaadók tudnak mesélni, mert keserves tapasztalatokat meríthetnek a múlt évben ezen üdvös rendszerből. A munkaadók azt hívték, hogy 1904-évből megkötött szerződés által legalább annak lefolyásáig nyugodtan lehetnek, munka vállalataikat is ennek megfelelően intézték. Mily nagy volt azonban a meglepetés, a midőn még 1904. év november havában a munkások 1905. évre szóló föltételeiket megküldték a munkaadóknak, mely föltételek újabb és elfogadhatatlan pontokat tartalmaztak. A munkaadók, tudatában annak hogy szerződésük 1905. év március 27-ik érvényes, az újabb feltételek tárgyalásába csak március havában akartak bocsátkozni. Ezen időt a munkások szakcsoportjának vezérferfiái bevárni nem akarván odahatottak, hogy a munkások már február 28-án, tehát a szerződés lejártá előtt streikba mentek: arra számítva, hogy ezen eljárásuk által kényszeríteni fogják azon mestereket, kiknek munkáik félben lévén és terminusra végződők be. A munkaadók természetesen idegen munkásokkal akarták streikban levő munkásaikat pótolni, erre azonban a streikban levők azzal válaszoltak, hogy állandó őrseget tartottak fenn a vaspályán valamint a városba vezető utcák végein és azonnal lefűlelték az érkező vidéki segédeket a kik természetesen látva a terrorizmust de különben is a bántalmazástól is felve munkába lépni nem mertek.

Igy állott be a 4 heti munkátlanság, mely azt hiszem mindkét harczban levő félnek, de meg városunknak is kimondhatatlan kárára és mondjuk minden tiszt-

polgárunk bosszuságára még jelenleg is fenn áll. A munkaadók követve a fővárosi, de mondhatni az egész ország építéssel foglalkozó munkaadók példáját, e hó 12-én szövetségre léptek és szigorú szerződést kötöttek egymással, melyet a kir. közjegyző előtt hitelesen irtak alá. Ezen szerződés védekezés akar lenni a tolyton ismétlődő streikok, bojkottok és terrorizmus ellen.

A munkaadók szerződésükben fentiek ellen hathatós eszközt látván elhatározták, hogy kötelezettségüknek minden áron megakarnak felelni, idegen munkásokat fognak külföldről hozatni, annál is inkább mert a streikban levő munkások kétszeri előzéke ny felhívásra, hogy a munkaadókhoz barátságosan közeledve az ellentétek kiegyenlítését kíséreljék meg, mindenkor azzal feleltek, hogy a feltételeikből engedni mit sem hajlandók.

A munkaadók küldöttsége e hó 20-án járt az iparhatóság tisztelt elnökénél s bejelentette, hogy külföldi munkásokat hozat; miután azonban a már fentebb említett harbogatóstól tart, kérte a t. iparhatóságot, hogy a megérkező idegen munkásokat a törvény által nyújtott módon megvédeni sziveskedjék.

Az iparhatósági elnök ur, szívéen hordva a helybeli munkások ügyét, a munkaadókat felhívta arra, hogy kísérelje meg mielőtt ily messzeható lépést tesz, a békés kiegyenlítést az ő közbenjöttével. Erre a munkaadók készséggel voltak hajlandók, annál inkább, hogy őket ne illessék avval a váddal, hogy a békés kiegyenlítés elől mereven elzárkóztak.

Igy lett megalakítva a békeltető bizottság, mely e hó 22-én egész nap 23-án pedig délután faradozott azon, hogy létrejön a béke, megszűnjék az áldatlan harcz. Az első nap kecsesgetett is reményekkel, mert nagy küzdelemmel és jelentékeny engedmények arán a munkaadók részéről — sikerült 3 pont kivételével valamennyit elfogadni. Az elfogadott pontok közt olyan súlyos is van, mely a munkaadónak s ugy szolván lehetetlenné teszi a vidéken való vállalkozást. Az el nem fogadott pontok az alábbiak. A munkások nem akarják

Bizony csaknem félóra telt bele, amíg a »hadi«- és »béke«-termen át, a pazar pompájú, nagy tükör-termen keresztül, a labirinthszerű szobák végteienjén át végre a kék-szalón, arany-lilioraos, kékselyem butorzatát megpillantottam.

Vajjon eszmélt-e azóta a szegény kis beteg? Mintegy válaszképen őszinte örömmre hangokat hallottam. Fel-feltörő asszonyi zokogás, kétségbeesett, szívetfacsaró panasz, azután egy lágy, sonyr férfi hangot: ugy beszélt, mintha egy szenvedő, beteg gyermeket nyugtatna:

— Asszonyom, az Istenért, nyugodjon meg! Ne gyötörjön, hisz rettenetes látni, hogy mennyire szenved. Ne izgassa magát halálra az emlékekkel, hagyjuk, könyörgöm magának, mindkettőek érdekében, ne bolygassuk az emlékeket, ne idézze fel az immar bevégzett multat, hagyjuk a halottakat pihenni!

Közelebb értem az ajtóhoz, a nehéz, himzett portiere eltakart, de én láttam őket! A fiatal hölgy félkarjára támaszkodott, két keze között tartotta és erősen ajkához szorítva az orvos kezét, mindkettő végtelenül sápadt és szomorú, a férfi megindult, az asszony nagy, sötét szemei könnyteltek; és felnézett hozzá, az egész lelke szemében volt.

— Nyugodjon meg, — kérlette a férfi, — ami megtörtént, azon változtatni nem lehet! Fáj, borzasztóan fáj, látni a szenvedését; azt hittem, már rég elfelejtett! Nem hittem, hogy olyan nagyon szeret! Ha képes volt művészi álmaiért félredobni rajongó szerelmemet! És ma, látja, ma kötelelességeim vannak a — feleségemmel

szemben, aki leány-lelke egész hevével csügg rajtam. Ismer, tudja, hogy teljes életben a kötelesség rabja voltam!

— A mai nap, — ez az ut a Golgothára, az én kálváriám, — zokogott fel az asszony. — Tulbecsültem az erőmet; gyenge vagyok ennyi szenvedésre, lehetetlen ezt elviselni; nem bírom tovább; nem akarok szenvedni; nem tudok lemondani. Miért nem hagyott elpusztulni; miért keltett életre: hogy gyötördjék, vergődjem tovább ugy-e? . . . Vivódtam magammal órákon át! Már a hajón felismertem. A hangja megütötte a fületem: óh, olyan hang csak egy van: édes, lágy; belopja magát a lelkembe. Megrettenve fordultam meg: ha nem csak képzelődés volt, mert a lelkem magával volt tele. Háttal állott felém; a feleségének magyarázgatott valamit; az csupa figyelem és érdeklődés; nem láttak maguk a hajón tolongó ezer embert, csak egymást: »Babus« — hallottam, — »lásd csak: figyelj babus.«

Összeszorult a szívem, nem, ez nem képzelődés; ez valóság. Ez maga; igazán maga; az egyetlen férfi: akit imádok! Ez a régi, kedves, bizalmas, becéző név valaha, egyszer, régen engem illetett! Ezernyi emlék támadt fel a lelkemben; a mindenáron feledni vágyó lélek daczolt egyideig: aztán nem voltam többé ura a gondolataimnak. Láttam a hozzá simuló fiatal hölgyet; az élettársát; mit mondjak: gyűlölet, irigység fogott el, örület volt az az ut!

Aztán megkísérlettem gondolkozni: Ha szeretett volna, ha ugy csüngött volna rajtam egész lelkével; ugy mint én: ha . . . akkor nem idézte volna elő szándékosan a

szakítást; — nincs mentség; igazán sohasem szeretett. Okosnak kell lenni-e, nagyon józannak és okosnak; meg nekem is! jutottak eszembe a saját szavai! — Nos hát jó; okos leszek: józan leszek! — elhatároztam. Igy vonszoltam magam tovább: rettenetes lelki izgalmak között; mire a palotába értem, már fogyott az erőm, gépiesen: öntudatlanul, lélek nélkül követtem a vezetőt; aztán egyszerre éreztem, hogy forog körülöttem minden; a lábaim nem bírtak; egyideig még hallottam az öreg lakáj egyhangú hadarását; sok-sok lépés zaját; aztán, aztán nem tudom, mi történt velem! . . .

Kétségbeesett erővel ragadta meg a férfi mindket kezét.

— Segítsen felállni; nincs jogom elvonni idejét! Terjen vissza a nejehez; hisz már öntudatra ébredtem, már nem vagyok beteg; csak a lelkem, az faj nagyon, nagyon. . . Aztán, hogy a férfi lehajolt hozzá: hirtelen átölelte és megcsókolta a homlokát!

Felállott és én beléptem. Bájos fiatal arcú volt; csak az arcán megátszóit nagy lelki szenvedés nyomai.

— Engedje meg asszonyom, hogy felajánljam segítségemet, — mondtam hozzá lépve; majd együtt megyünk haza. . . Ugye Ön is X . . . i fürdővendég?

— Igen asszonyom, köszönöm és hálásan veszem szives támogatását. Ha ugy tetszik, induljunk, — szólott és karomba fűzve karját, lassan indulni próbáltunk.

Az ajtónál hirtelen megállott.

— Köszönöm a jóságát orvos ur, — szólott és mindkét kezét odanyújtotta a

elengedni az épületen a szivarzást és cigarettázást, mert szerintük 10 óráig nélkülözni ezen élvezetet nem lehet. A munkaadók a pipázást megengedik, de egyebet nem mert főleg a fiatalabb segítők a cigarettá sodrás és elszívással naponta legalább is félórát időt mulasztanak, mely mulasztás nagyobb munkás állománynál nem megvetendő veszteség a munkaadóra. De meg másfél órai ebédpihenő alatt el lehet szívni akár 5 darab cigarettát is.

A 2. pont azért hiúsult meg, mert a munkások arra akarják kényszeríteni a munkaadót, hogy minden munkást, ha vidékről, vagy külföldről jön is, ha munkába felveszi azonnal beírassa az ő szakegyletükbe, mert a nélkül azt munkába tűrni nem szabad, még pedig a munka bojkotálásának terhe mellett. Kértem most már, mily üdvös dolgot produkált eddig a tisztelt szakegylet, a munkaadóknak, hogy a munkaadók legyenek azok, akik tagjaik számát gyarapítsák? Talán az évente megújuló bérc és streik ösztönözte a munkaadót a tagokat a szakegyletben szaporítani.

3. Az órabérek megállapítása. A munkások legkisebb órafizetését 1 éves segédnél 32 fillérben, 2 éves segédnél 38 fillérben, idősebbnél pedig érdem szerint magasabban akarják megállapítani.

A munkaadók a bérminimumot 26 fillérben óránkint, mert lehetetlen a még tegnap önöncai minőségben volt, ma fel szabadulnak többet fizetni — a maximumot pedig 50 fillérben határozták el. E 2 fizetés közt minden segédnek képzettsége és szorgalma szerint hajlandók az órabéteket fizetni.

A mint mindenki látja a fentiekből, nem volt semmi ok arra, hogy a már 4 hét óta fennálló szomorú állapot még továbbra is fentartassék. A munkaadók megtették mindent a mit tenni lehetett, még pedig tavaly szerzett jogaik feladása és jelentékeny anyagi károsodásuk áran is, de lehetetlen magukat a végtelenségbe menő kényszernek kitenni és keservesen szerzett kevés tulajdonukból teljesen kivétköztenni. A kik pedig előidézői voltak ez áldatlan állapotnak, amnyi szegény családokat heteken át az inségnek szolgáltatták ki, mert hisz a gondolkodóbbak most is dolgozhatnak, megkeresnek becsületesen a kenyérüket családjaik számára azok tegyék

fiatal orvosnak. — Az ön segítsége nélkül elpusztulhattam volna!

De most már nem terhelem; kérem igazoljon a nejenél, amiért így akaratlanul is megzavartam nászutukat! Az Isten áldja meg.

A férfi ajkához emelte mindkét feléje nyújtott kezét. Alig palástolhatta felindultságát és szótlanul, némán távozott.

Mi lassan, gyakrabban pihenőt tart a jutottunk ki a tündérpalotából.

A fiatal nő a karomra támaszkodott; így ballagtunk. Utközben elmondta, hogy színésznő és a nyári hónapokat a bajor Alpokban tölti.

Lassanként beszédesebb lett. Beszélt a kedves szerepeiről. Sudermom »Otthon«-jában a Magda szerepe a legkedvesebb szerepem. — mondta,

— Nehéz, rémfárasztó szerep lehet, — szótlanul.

Elállott a lélegzete; megállottunk pihenni.

Hogy nehéz-e!? — A mai szerepem volt a legnehezebb szerep életemben, — mondá szomorú rezignációval, inkább önmagával beszélve. Csak egy mozzanat volt egész életemben, amelyik csaknem meghaladta az erőmet!

Egyetlen ézerszer visszasírt pillanata volt zaklatott életemben az üdvösségnek és én, én akkor nem voltam elég gyenge, hogy vétkezsem!

Erdélyi Nelly.

kezüket a szívére, gondolkodjanak cselekedetük felett becsületesen, kell hogy belásák, hogy nagy megbocsáthatatlan hibát követtek el.

A munkaadók eltekintve minden harag, boszu avagy megtorlástól — bármely órában szívesen adnak munkát, segédjeiknek, az iparhatóságnát kötött egyezség alapján.

Fentiek szíves közlését kérve és azért a tek. szerkesztőségnek mélyen érzett köszönetet mondva, maradtam legkiválóbb tisztelettel

Lenc Sándor

a kaposvári építőipar
munkaadó
szövetkezetének elnöke.

H I R E K.

A helyzet.

(A politikai hét.)

A hosszú szünet után a király Budapestre érkezett, hogy a válság ellentézésének abban maradt fonálát újból felvegyék. Gróf Tisza István jelenléte után, gróf Andrássy Gyulát hívatta magához a felség, ki a kihallgatás után elment Kossuth Ferenczhez s előadta neki a helyzetet, hogy t. i. a király nem enged.

Kossuth elnökletével, miután a vezérő bizottság meghányta-vetette a dolgot, az egészellenzék plenáris ülést tartott, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy tekintve az uralkodó merev álláspontját, a szövetkezett ellenzék kormányt nem vállal. Inkább marad ellenzéknek, semhogy a nemzet jogából csak egy szemernyit is feladjon. Gróf Andrássy Gyula ennek következtében visszaadta a felségnek megbízatását, a amit király el is fogadott.

Mindaz Tisza terve szerint történt. Ugy határoztak, ha a 48-as tábor nem enged, majd kineveznek egy kisebbséggel bíró miniszteriumot, amely önkényesen, az alkotmány és törvény ellenére intézkedne az ország sorsáról. A terv azonban csak terv maradt, mert annyira megijedtek tőle a szabadelvű pártiak is, hogy okosabbnak tartották elejteni a tervet.

Igy aztán a király újból Wekerle Sándort hívatta magához. Wekerle ugyanazt ismételte az uralkodó előtt, amit még Bécsben mondott neki s katonai és gazdasági engedmények nélkül ő sem vállalt megbízást.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** A magyarok hűségesen adóztak hazafias érzületüknek. Márczius 15-ének megünneplését 20-án követte a haza legnagyobb fiának, Kossuth Lajos halálának tizenegyedik évfordulója alkalmából rendezett gyászünnepély. Széltében az országban kegyelettel emlékeztek meg az új Magyarország megeremtőjéről, a fővárosi kerepesi temetőben levő sírjához is sok ezren elzarándokoltak és megkoszorúzták azt. Az országos függelenségi és 48-as párt pedig Kossuth-emléklakomát rendezett, melyen az ünnepi beszédet, a párt ez alkalomra készült Kossuth-serlegével, gróf Apponyi Albert tartotta meg.

— **Uj adóhivatal.** Eddig csupán csak egy járási székhelye volt megyénknek a hol adóhivatal nem volt. Ez ígal. Most a Penzügyminiszter elrendelte, hogy ígalban is állítsák fel adóhivatal.

Iparművészeti kiállítás Kaposvárott. A kaposvári ipartestület mozgalmat indított meg az iránt, hogy a folyó év őszén a Budapesti Iparművészeti Társulattal együttesen iparművészeti kiállítás rendeztessék

Kaposvárott, amely kiállításnak a tiszta jövedelme aztán alapvetője lehetne egy Kaposvárott felállítandó ipari szakiskolának. Amire bizony igazán szükség volna Kaposvárott. Scholz Gyula kir. főmornok buzgólkodik a siker érdekében.

— **Uj plebános.** A Szijjártó Károly lemondása folytán megüresedett csurgói plebániára St e p h a i c s Aladár veszprémi hitoktató, — Szijjártó Károly esperes-plebános pedig az adándi plebániára nevezte-tett ki.

— **Esküdtsek.** A jövő hó 3-ától 13-áig terjedő esküdtszéki ciklusban működő esküdt-bírószág bírói tagjainak és a berendelt esküdt-teknek névsora a következő: Kisfaludy Ákos, mint elnök. Dr. Horkay Sándor, Labak Kálmán Dohman Miklós mint szavazó bírák. Esküdtök: Bichnovszky Mihály gazdatiszt Gyalán, Dr. Piszár Antal ügyvéd Barcs, Biczó István földmives Kaposvár, Cseh Antal gazdatiszt Gölle, Báró Inkey Pál Iháros-Berény, Bene József molnár Kaposvár, Bohuneczky Kálmán intéző Henese, Dr. Hochreiter Kornél ügyvéd Csurgó, Sente Gyula földbirtokos Gy. mellék, Biró Sándor földbirtokos Jákó, Kiefert Antal gazdatiszt Kéthely, Kovács Sebestyén Gyula földbirtokos Kaposméro, Csorbits Antal gőzmolnár Csokonya, Inkey Antal földbirtokos Ede, Somogyi János bérlő Barcs, Breuer Lajos földbirtokos Zs. Kisfalud, Dr. Simon Dániel ügyvéd Kaposvár, Nicsovics Vazul horbély: Szigetvár, ifj Fett József földmives Szomajom, Scherz Géza bérlő Csurgó, Alföldy János nyug. tanító Szigetvár, Sipőcz József asztalos Szt. Benedek, Huszár József háztulajdonos Szigetvár, Schumayer Béla intéző Csertő Hannel Géza intéző Jád Galambos p. Dr. Poór Ernő ügyvéd Csurgó, Dr. Haidekker Károly ügyvéd Kaposvár, Pavlfesek Leó intéző Bárdibükk, Rádi Sándor földmives Jád, Tomka Ákos erdőész Somogyvár. Helyettes esküdtök: Dr. Berger Samu ügyvéd, Bien Dávid tisztartó, Babocsay Kálmán gyógyszerész, Kemény Samu kereskedő, Légár József asztalos, Biczó József földmives, Borovicz Manó vállalkozó, Vicze László szijgyártó, Csillag Pál asztalos, Kutas János földmives.

— **A kaposvári Szabad Lyceum.** Dr. Szaploneczay Manó nagyon érdekes felolvasása zárta be mult szerdán a Szabad Lyceumi felolvasások sorozatát. A felolvasásra szép és nagyszámu közönség jött össze és sok tapsal adózott a felolvasónak az élvezetes estéért.

— **A kaposvári Takarékpénztár** alap-tőkéjét 200,000 koronával felemelte akként, hogy 1000 drb. 200 koronás új részvényt becsátot ki, melyekre a régi részvényeseknek elővételi jogott biztosított. A kibocsátandó részvények annyira kaposák voltak, hogy azok máris több százzal vannak tuljegyezve. A mi különben nem is csodálható, mert egy olyan régi és jónévű pénzintézetnek, mint a Kaposvári Takarékpénztár, részvényeiben szívesen helyezi el mindenki a tőkéjét.

— **Gyászrovat.** Aigner Ignác ügyvéd f. évi márczius hó 20-án életének 61-ik évében elhunyt Lengyeltötiben. Temetése f. hó 22-én volt.

Varga József vármegyei irnok, néhai Varga Lőrincz kir. fogházfelügyelő fia 24 éves korában meghalt.

— **Hazafias estély.** A Kaposvári Iparos Ifjuság Önképző Körének műkedvelő osztálya a mult vasárnap este saját helyiségében Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából hazafias műkedvelői estélyt rendezett az alábbi műsorral: 1. Kossuth halálának évfordulóján. (Felolvasás.) Tartotta: Farkas Géza. 2. Márczius 15. Alkalmi színjáték 1 felvonásban. írta: Pásztor József. Személyek: Öreg honvéd, Rosta István, Sándor, Zentai Antal, Ilonka Farkas Ilonka k. a. unokái. Történi: Budapestén márczius 15-én. 3. Kossuth bucsuja. Énekelte: Zentai János. 4. Kóbi mint honvéd. Életképe 1 felvonásban. A zsidó honvédből írta: Borgula Ede. Személyek: Kóbi, honvéd, Borgula Ede, Marcsa honleány, Kiefer Vilma k. a. Csuka, káplár Wellisch Ede, Kárász, Zóka József, Boros, Nagy Lajos, Vitéz, Szabó József, Boglyás, Mester József honvédek. Történi 1848-ban. 5. Márczius. (Költemény.)

Szavaltá: Zentai Jenő. 6. Kossuth dalok. Enekelte Szabó József. 7. Petőfi. Alkalmi színmű 4 képben. Irta: Borgula Ede. Személyek: Petrovits János, Benes Béla. Sándor fia, Zentai Antal, Julia, Bonnyay Margit k. a. Kossáth Lajos, Csonka Kálmán, Védangyal Farkas Margit k. a. Béres József, jegyző Kerekes Miklós, Székely István, toborzó, Zóka József. Nép, katonák stb. I., II. és III. kép történelmi 1848—49-ben, IV. kép jelen. A tiszta jövedelem a Kaposvárot felállítandó »Kossuth szobor» szobor alapjává fordítatik.

— **Megrabolt cigány.** Eddig mindig csak arról hallottunk hírt, hogy a cigányok raboltak meg másokat. Most változatosság — és nagy kivétel képpen arról értesülünk, hogy valami Csobor Imre nevű kocsis ember, a Nagybajomhoz tartozó Lencsen pusztaán Bogdán Imre oláh cigány kunyhójába behatolt, az ott magányosan levő cigány asszonyt, Bogdán feleségét, megtámadta s attól mintegy 450 koronát tevő ezüst pénzt elrabolt. Az asszony azonban felismerte Csobort, kit feljelentése folytán a csendőrség már el is fogott.

— **Ujfajta hal a Balatonban.** A Balaton vizének halfajtái gyarapítására és ezek ellenségeinek elpusztítására a harcás családja tartozó, de amerikai eredetű hal került mesterségesen e hét folyamán a Balatonba. A hal neve törpe harcás. Hogy a Balaton minden részében elterjedt-e ezt a kitűnő halfajtát, a Zala nevű gőzös érkezett Keszthelyre, hogy eláraszsa a Balatont ezen ő hazájában igen becsült piczi hallal.

— **A politikai válság** napjaiban senki sem nélkülözheti az újságolvasást. A most következő negyedév alkalmából tehát szívesen felhívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét hazánk legelterjedtebb, legkedveltebb napilapjára a Pesti Hírlapra, mely ma igazán a vezető szerepet játssza a politikában és sajtóban egyaránt. A Pesti Hírlap — mint az már általában ismeretes — minden irányban független, szókimondó, demokratikus szellemű lap; ezért lett a közönség kedvencévé. Vezetéskéi elsősorú publicisták és politikusok írják, tárgyát a legkiválóbb írók. Politikai értesüléseik hűvek és megbízhatók. Minden előfizető díszes nagy képes napjárt kap ajándékul és a Divat-Salon című díszes nagy divatújságot féláron rendelheti meg. A Pesti Hírlap előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyehétre 7 korona a divatlappal együtt 9 korona. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetési pénzek postautalvánnyal küldendők: Budapest, Váci-körút 78. Levelezőlapon mutatványszámokat is lehet kérni.

KÜLFÖLD.

— **A keletázsiai háború.** Az oroszok csufos kudarcza után most csend uralkodik a mandzsuriai harcstéren. Remélik, az oroszok kénytelenek lesznek békét kötni, mert balsikerük a francia pénzpiacra nagyon megbénította a háborús párt befolyását. Pénz nélkül tudvaleg nem lehet háborút folytatni.

— **Forrongás Oroszországban.** Oroszország belbékéje is fel van dűlva. Varsóban ismét bombamerénylet volt, egyebütt az országban is merényleteket követnek el magasrangú tisztviselők ellen, a zavargások egyre tartanak. Látszik, hogy az oroszországi állapotok immár teljesen tarthatatlanná váltak és gyökeres reformoknak kell következniök.

— **Jules Verne meghalt.** Európa egyik legzavagabb fantáziájú embere, Jules Verne, a kiváló természettudós és a jeles költő, kinek pompás regényeiben annyira gyönyörködik a világ, apraja-nagyja, a múlt pénteken 77 éves korában Amiensben meghalt. Bizonyára részvételt fogadja mindenki ezt a szomorú hírt, a kinek az ő művei kellemes órákat szereztek. Halála az egész emberiségnek igaz vesztesége.

— **Öreg ember szerelmé.** Jókai klasszikus mondását, hogy öreg ember nem vén ember, most újból igazolta Antónió Proust,

volt francia miniszter, a ki 73 éves ember létebe beleszeretett egy fiatal lányba. Szerelmében azonban esalódott s e feletti bánatában revolverből két golyót röpített halántékába és rövid szenvedés után meghalt.

— **Kazán robbanás Brocktonban.** Angolországban, a broktoni Srover-féle cipőgyárban borzalmas szerencsétlenség történt. Felrobbant az egyik kazán, melyet hónapok óta most először fűtöttek. Az épület tüzet fogott, összeomlott és a tűz örült gyorsasággal terjedt. A katasztrófának több, mint száz halottja van, a sebesültek száma pedig szintén százra tehető.

— **Házasságok a mennyben kötetnek.** Furcsa módon jutott vélegényhez egy svéd leány, valósággal a felhőkől potylyant az ölébe. Fraenkel dr. mérnök ugyanis Stokholmban föl szállt egy léghajóra és Zeland szigetén ereszkedett le, hol nagyon barátságosan fogadta egy gazdag gyáros, ki éppen az ezüstmennyegzőjét ünnepelte. A felhőkől szakadt mérnök nem sokat habozott, hanem frissiben eljegyezte a gyáros szép leányát; valószínűleg azért sietett oly nagyon, hogy az ezüstlakodalmat és az eljegyzést egyszerre lehessen megünnepelni.

Közgazdaság.

A kisiparos.

Tornyosulnak a viharfelhők a politikai égbolton. A törvényhozás hónapok óta elvonva feladatától s senki sem tudja, mit hoz a jövő, mint lesz hogy lesz?

Hónapok óta nem eszálunk semmit. Ebben az irtózatossá semmittevesben pang minden. Érezzük mindnyájan a veszedelmet, de senki sem sinnedik annak nyomasztó hatása alatt keservesebben, mint a kisiparos.

Nem is ettől a pangástól keletkezik a baja, régebbi keletű az már.

A magyar kisiparos tönkretételén munkál Ausztria, mikor azt a kívánságát akarja érvényre juttatni, hogy Magyarországon az osztrák iparos és ipari termék a magyar iparosokkal és ipari termékekkel egyenlő jogot élvezzen. Kifelé tehát elég rosszul áll a dolog.

Idebenn a hazánkban? Csak itt állunk ám igazán csehül. A tőke uralma, ugyszólván állami fennhatósággal és pártfogással t szí tönkre a kisiparost.

Ugyan ki hallotta, hogy valaha kisiparos hozzájutott volna egyetlen állami munka, egyetlen katonai nadrág előállításához? Ki állana szóba Magyarországon: érdes kanyerű, egyszerű ruházatu iparossal? Megpályázza ő is állami szállítást, de kiveszi számba. Azt mondják, hogy helyzete nem nyújt biztosítékot. Jönnek a számára borotvált kifogástalan öltözötű pénzes vállalkozók, a kiknek nyomukban nem támad bagaria-illat, az enyv szaga sem érzik rajtuk, a tenyerük sem érdes, csak úgy siklik a rajta bankó. Ezekben van garancia.

Nagy furfanggal írják ki nálunk a szállítási feltételeket, oda teszik, hogy az olesó ajánlattevők feltételeit nem köteles elfogadni a hivatal s a beérkezet feltételek között tetszés szerint választhat és elfogadhatja a drágábbat is. Szemérmetlen személynysztés, a bolond is megérti, miért van ez így. Ezek az állandó szállító alakok százozreket nyerne vállalkozásaikon. S vajjon hullatnak-e legalább morzsákat a kisiparosoknak, annak, a kinek a kérés tenyere nem elég sikos, hogy garancia lehessen a személye?

Odaadják-e legalább a felvállalt szállítást kidolgozás végett a kisiparosnak? Dehogy adják! Az ő kegyes patrónusuk, az állam gondoskodik arról is, hogy jövödelmüket nehogy elfecséreljék holmi kisiparosoknál. Mire valók a rabok, ha nem arra, hogy vállalkozó urak felvállalt munkáját elvégezzék.

Vácson, Sopronon, Szegeden, Lipótváron Szamosújváron s a többi börtönben egyenkint van 500—600 rab. Az igazságügyi kormány minden évben nyilvános árverésen bérbeadja a rabok munkaerejét vállalkozóknak 40, 60, 80 és 160 fillérért. A ki többet ígér annak adja; licitálnak, mint az ócska vasra. Aztán létre-

jön a vállalkozóval — ki szintén pénzes ur — a szerződés, mely szerint az állam bérbead X. polgártársnak 100 darabot egyenkint 40, 60, 80 és 160 fillérért szabómunkára. Az állam saját területén állami pénzen épített és a modern technika minden kívánalmainak megfelelő vilánnnyal világított és jól fűtött műhelyt is ad a vállalkozónak, arról is gondoskodik, hogy a rab reggel 6—12 óráig, délután 1 órától este 8 óráig dolgozzék s a vállalkozó óraszámra fizet. Mármost hogy volna képes versenyezni a kisiparos ezzel a vállalkozóval? Hol kap iparos segédet 1 korona 60 fillérért, pedig a vállalkozó csak azért a rabért fizet ennyit, aki szabadsága alatt is kész iparos volt.

Hol az ingyen helyiség, hol a fűtés, világítás, es ami a legfőbb, hol a munka? Olesőbb munkaerővel előállított ipari terméket olesőbban is lehet eladni. Sajnos, nemcsak a szállításra szánt munkák készülnek így, hanem nagy raktárak s innen szerzik be szükségleteiket. Ime így teszi tönkre az ország fenntartó elemét, a kisiparost. Aztán esodálkozunk, ha forrong a nép s öklét szorongatja a pénzkirályokra s nincs bizalma a kormányzó hatalomban? Itt a fészke a szocializmusnak. Évek óta kérnek könyörögnek a kisiparosok, sohasem hajgatta meg őket senki.

Aztán, ha legalább a rabnak, illetve az igazságszolgáltatásnak volna valami haszna ebből a vállalkozó rendszerből? A modern kriminálisztika kérféle szempontból vezette be a börtönökbe a munkát. Először, hogy az állandó foglalkozás, a szakadatlan munka által elvonva a rabot, beteg lelkét a bűnös gondolatoktól megjavítsa. Másodsor, hogy az ily módon megjavított rabnak egy iparágban való teljes kiképzése arra az időre, ha kiszabadul, kanyeret is adjon a kezébe.

Csak hogy a börze spekuláns vállalkozó ur nem igen bír érzékkel a börtönügy irodalma iránt. Mi köze neki a modern kriminálitáshoz? Ő a szerződő fél. Még a szentnek is maga felé hajlik a keze; hát annak, aki nem szent. Bevezeti a munka megosztás elvét, 10 rab állandóan szab, 25 férczel, 24 gépel 5 gomblyukat köt és így tovább. Ezt a rendszert nem változtatja a vállalkozó, mert neki így jobb.

Lételik a büntetési idő, kimegy az életbe a rab, elég szemérmetlenül, még igazolványt is nyomnak a kezébe. Azután hozzá kezdene dolgozni, de mikor ő csak gépelni vagy gomblyukat kötni tud. És mi tesz az ilyen? Ismét lop, mert hát élni csak kell. És uram Isten ráfogjuk, hogy ez modern büntető törvénykönyv.

Vajjon jön már miniszter, a kit véget vet ennek a szégyenletes rendszernek s a kisiparost megmenti ennek az elárvult országnak?

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:
Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Vásári Zsebnaptár 1905.

HUSIPARI ÉS ÁLLAT FORGALMI ÉVKÖNYV.

Az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével ingyen és bermentye meg minden mézárós, állatkereskedő, nyersbörkereskedő, zsiradék és csontkereskedő czimére, aki legalább fél évre előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körút 2.

Ingyen kapja
minden

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Hiradót

mint mátkasági emléklapot.

Tudósítók kerestetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
Budapest VII., Allmásky-u. 6.

Vidéki gőzerőre berendezett likörgyár
tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

keres

Kaposvár és környékére magas
jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett” jellegével a
kiadóhivatal továbbítja.

2171 sz.
1905

Kaposvár rt. város polgármesterétől.

Pályázati hirdetemény.

A kaposvári keleti, nyugoti és déli temető-őri és sírásói állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat a kik ezen állások valamelyikére pályázni kívánnak, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket hozzám f. évi április hó 3-áig bezárólag adják be.

Az állások folyó évi május hó 1-én lesznek betöltendőek.

1. A keleti temető őri és sírásó javadalmazása: évi 530 korona készpénz fizetés, természetbeni lakás, a lakás mellett kijelölt kert s a temetőnek régi lezárt részén a fű kaszálás használata.

2. A nyugoti temető őri és sírásó javadalmazása: évi 300 korona fizetés, természetbeni lakás, a lakás mellett kijelölt kert s az ugynevezett tuskovári régi temető fűkaszálás használata.

3. A déli temető őri és sírásó javadalmazása: évi 100 korona fizetés, természetbeni lakás a lakás mellett kijelölt kert és a déli lezárt régi temető fű kaszálás használati joga.

Az állat tartás mindhárom temető örnek tiltva van.

Mindhárom temetőben a sírásó sír gondozást egyesektől megállapodás szerint elfogadhat.

A szolgálati szabályzat a hivatalos órák alatt a városi kiadónál betekinthető.

Kaposvár, 1905. márczius hó 14.

Németh István

polgármester.

JORGÓ JÁNOS ÓRÁS.

Órári raktár: Wten III., Rennweg Nr. 75/b

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavitó műhely

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. legolesőbb, legjobb strapáciz óra, nikkeltokban 36 óráig jár frt. 2.50	
8089 sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr.	1.—
7858 sz. ezüst remontoir, dupla fedelű	5.—
7889 sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cz. magas	11.50
7929 sz. jó ébresztő óra	1.20

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/b. pontosan figyelni.

PÉNZ-

kölcsön ügyekben helyesen cselekszik, ha gyors, kimerítő és szakavatott felvilágosításért az »Országos Pénzügyi Értesítő«-höz fordul, melynek kiadóvállalata teljesen díjtalanul szolgál minden irányban tájékoztatással.

Ha valamely pénzügylet lebonyolítható szolid alapon, úgy azt az »Országos Pénzügyi Értesítő« lebonyolítja rövidesen, kulánsan, minden előleges költség nélkül. Amely ügyek az »Országos Pénzügyi Értesítő« elvállal, annak érdekében díjelszámítás nélkül eljár s miután a legelőkelőbb és legnagyobb pénzügyintézetekkel áll összeköttetésben, nyilvánvalóan kedvezően intézi el a megbízásokat.

Az »Országos Pénzügyi Értesítő« kiadóvállalata

kölcsönt

folyósított kötelezvényre (váltó felesleges) tetszésszerű időtartamra, (5--25 évre) többnyire kezes nélkül, de ha mégis szükségeltetnék kezes, készséggel gondoskodunk azokról, minden díjelszámítás nélkül. A tőke- és a kamattörlesztés 1000 korona után havonta 7—9 korona.

Ily irányú kölcsönt kaphatnak

közviselők

nevezetesen: állami, megyei és városi hivatalnokok, vasúti tisztviselők, katonatisztek, (főhadnagytól kezdve) bírák, tanárok, tanítók, bármily alkalmazásban volt nyugdíjasok, még pedig fizetés, — illetve nyugdíj előjegyzésre. Meglevő kölcsönök nagyobb összegre konvertáltnak.

Kimutatás, ki mennyi kölcsönt igényelhet:

1800 kor.	törzsfizetés kaphat	1300 kort.
2000 »	»	3.000 »
2200 »	»	4000 »
2400 »	»	5500 »
2600 »	»	6000 »
2800 »	»	6500 »
3000 »	»	7000—7500 »
4000 »	»	8500—9000 »
5000 »	»	10000—12000 »

A hitelintézet a megszabott törlesztési idő előtt a kölcsönt nem mondhatja föl, de a fölvevő bármikor visszafizetheti azt, minden további kötelezettség nélküli.

Kölcsön kapható katonai házasságóvadéokra, értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre és legalább négyéves életbiztosítási kötvényekre.

Váltókölcsönt

kaphat minden hitelképes egyén (pap, magánhivatalnok, kereskedő, iparos, gazdasz stb.) 500 koronától kezdve, a legmagasabb összegig. Kezes nélkül váltókölcsön nem engedélyezhető.

Jelzálog-kölcsön

nyerhető földbirtokra 5—75 évig terjedő törlesztési időre, 3¹/₂—4% kamat mellett a becsértéknek 70—75%-ig. Városban lévő házakra csak 5—50 évi törlesztésre. Földirtoknál beküldendő: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv, házaknál: telekkönyvi kivonat és házbérművelés. Jelzálog-kölcsönök II. és III. bekelezésre is kaphatók. — Levélbeli megkereséseknél válaszbélyeg kéretilk.

Pontos címünk

ORSZÁGOS PÉNZÜGYI ÉRTESÍTŐ

kiadóhivatala

Budapest, VII., Alsóerdősor 36.

